

NORGES HØYESTERETT

Den 5. februar 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med justitiarius Øie og dommerne Bergsjø og Bergh i

HR-2024-268-U, (sak nr. 24-012564STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Silje Margrethe Heidar)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over straffutmålingen i dom om promillekjøring med elektrisk sparkesykkel.
- (2) A ble 25. oktober 2022 tiltalt for å ha ført elsparkesykkel mens han var påvirket av alkohol, jf. vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd.
- (3) Søndre Østfold tingrett avsa 24. november 2022 dom med slik domsslutning:
 - «1. A, født 00.00.2000, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd til betinget fengsel i 21 – tjueen dager – med en prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven § 34. Han dømmes videre til en ubetinget bot på 10.000 – titusen – kroner, subsidiært 10 – ti – dager fengsel.
 2. A, født 00.00.2000, idømmes sperrefrist for å erverve førerett for en periode på 18 måneder regnet fra 9. juli 2022, jf. vegtrafikkloven § 24a annet ledd, jf. tapsforskriften § 4-1, jf. § 3-2 nr. 2 og § 3-12.
 3. Saksomkostninger idømmes ikke.»
- (4) Ingen av partene anket dommen innenfor den ordinære ankefristen. Som følge av Høyesteretts dom 16. februar 2023, HR-2023-298-A, innga påtalemyndigheten 8. mai 2023 anke til siktedes gunst over reaksjonsfastsettelsen, jf. straffeprosessloven § 309. Det ble anført at straffen var vesentlig for streng.
- (5) Borgarting lagmannsrett avsa 22. desember 2023 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.2000, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd til bot på 25 000 – tjuefemtusen – kroner, subsidiært 15 – femten – dager fengsel.

2. A idømmes ikke sperrefrist for erverv av førerett til motorvogn.»

- (6) A har anket dommen til Høyesterett. Anken gjelder straffutmålingen. Det anføres at straffen i praksis har blitt strengere enn i tingretten, fordi den idømte sperrefristen på 18 måneder utløp 9. januar 2023, og fordi den betingede straffen ikke er merkbar for A.
- (7) *Påtalemyndigheten* har godtatt dommen fra lagmannsretten og har i tilsvar anført at det ikke er tilstrekkelige grunner til å tillate anken fremmet.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anke over lagmannsrettens dom kan avgjøres uten ankeforhandling når utvalget enstemmig finner det klart at dommen helt eller delvis bør oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (9) Lagmannsretten har tatt utgangspunkt i de føringer som kan utledes av HR-2023-298-A, og har i tillegg sett hen til lignende saker i lagmannsrettspraksis. På den bakgrunn har lagmannsretten ansett betinget fengsel som for strengt og uttalt følgende om botens størrelse:

«Siktede har for tingretten opplyst å ha en brutto månedlig inntekt på ca. 20 000 kroner. For øvrig foreligger det ikke opplysninger om hans økonomiske situasjon.

Kjøringen fant sted over en kort strekning nattetid i sentrum av Moss. Siktede skal ha holdt lav fart under kjøringen. Som følge av siktetes svært høye promille på 1,96 sammenholdt med at kjøringen fant sted i sterkt beferdede sentrumsgater, utgjorde kjøringen et klart farepotensiale både for siktede selv og for andre som befant seg i umiddelbar nærhet til der kjøringen fant sted. Siktede anses ut i fra opplysningene i dommen fra tingretten å ha erkjent de faktiske forhold, noe som regnes som et formildende element ved vurderingen.

Lagmannsretten finner etter en konkret vurdering av de ovennevnte momenter at boten skal fastsettes til 25 000 kroner, subsidiært fengsel i 15 dager. Det er da også hensyntatt at endringene i straffutmålingen skjer mer enn ett år etter at tingrettens rettskraftige dom ble avsagt.»

- (10) Promillegraden og det at kjøringen fant sted i en beferdet gågate, kan isolert sett tilsi en bot på 25 000 kroner.
- (11) Imidlertid har lagmannsretten etter utvalgets oppfatning ikke i tilstrekkelig grad vurdert eller tatt hensyn til betydningen av tiden som er gått siden tingrettens rettskraftige dom – der boten ble satt vesentlig lavere – og at siktede har utholdt 18 måneder urettmessig sperrefrist. Dette er særlige forhold som må få betydning for straffutmålingen. At siktede ikke blir idømt tap av retten til å føre elsparkesykkel, er relevant, men oppveier ikke de nevnte forhold.
- (12) Ankeutvalget finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at dommen må oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom oppheves.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Toril Marie Øie
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)